

Utajärven Riistanhoitoyhdistyksen lausunto Utajärvelle perustettavista uusista luonnonsuojelualueiden asetuluonnoksesta 30.11.2021.

Vastaanottaja: Ympäristöministeriö
Viite Diaarinumero VN/18153/2021

Yleistä.

Kiitämme mahdollisuutta antaa Utajärven riistanhoitoyhdistyksen lausunnon paikallisena metsästysviranomaisena ja valvojana. Lausunto sisältää yleistä tietoa ja paikallista näkemystä eri lajien elinvoimaisuudesta ja kestävästä metsästyksestä. Metsästykselle on annettu mahdollisuus ottaa kantaa luonnonsuojelualueen vaikutukseen heidän metsästysalueelle.

Utajärvellä on 35–37 metsästysseuraa tai seuruetta, vuosittaista vaihtelua. Utajärven riistanhoitoyhdistyksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 890 maksanutta jäsentä. Utajärven kunnan asukasmäärä on n. 2600 asukasta. Metsästyskortin vuosittain lunastaneista osa asuu muualla kuin Utajärven kunnassa, mutta ovat lähtöisin Utajärveltä. Nuorille järjestetään tulevan talven aikana koulussa metsästyskoulutusta ja lopuksi he voivat suorittaa metsästyskortin. Valtion alueella metsästää tällä hetkellä liikaa metsästäjiä hirvenmetsästyksen parissa, metsästäjät joutuvat väistelemään muita metsästäjiä. Pienriista metsästäjillä ei ole riittävästi rauhallista metsästysaluetta käytössä, koska lokakuun alkupuolelta alkaen siellä on hirvenmetsästäjiä mukana.

Tulevat luonnonsuojelualueet vähentävät metsästykselle alueita varsinkin valtionmailla metsästäviltä ja luovat paineita ympärillä oleville seuroille. Yleensä luonnonsuojelualueet kasvavat ympärilleen ja muuttavat metsästyskieltoja koskemaan kaikkia riista ja vahinkoeläimiä. Pidämme outona asiana että luonnonsuojelualueilla rajoitetaan vahinkoeläimien metsästystä, joka on saanut metsäkanalintukannan ja metsäjäniskannan kasvuun. Vahinko eläimet, näätä, minkki, supikoira ja kettu hävittävät linnunpesiä ja syövät munat ja poikaset myös jäniksen poikaset joutuvat pienpetojen ruuaksi.

Metsäkanalintujen määrä on tällä hetkellä ennätys korkea, voidaan sanoa että miesmuistiin näin korkeita lukemia on ollut 1950 luvulla viimeksi. Metsäkanalinnustus on saanut uudet, nuoret metsästäjät myös naiset liikkeelle ja reippailemaan luonnossa kävellen tai hiihtämällä talvella jolloin nämä suoalueet tulevat käyttöön metsästäjillä.

Tulevat riistaeläinlajit metsäpeuran, valkohäntäpeuran ja villisian metsästys pitää mainita sallittavien lajien luettelossa. Tällä hetkellä alueella pesivät sorsalinnut, metsähanhet ja majavien metsästys pitää sallia.

Suurpedot ovat aiheuttaneet Utajärvellä vahinkoa metsästyskoirille, hirville, metsäkauriille ja metsäpeuroille. Ennen kaikkea suurin syyllinen on susi, joita on Utajärvellä useita laumoja. Susilaumat ovat kasvaneet jopa yhdeksän yksilön laumoiksi. Utajärvellä on Kemilän susireviiri, joka on lähellä kuntakeskusta.

Karhu ja ahma määrät ovat kasvussa.

Asetuluonnoksessa suojelualueilla ei ole sallittu suurpetojen metsästystä, eikä asiaa ole huomioitu muistiossa. Suurpedot ovat Suomessa kaikki tiukasti suojeltu ja niiden metsästämistä säädellään metsästyslain 41 § ja 41a §:n sekä luontodirektiiviin 1992/43/ETYperusteella.

Suurpetojen poikkeuslupien myöntämiselle vaaditaan erityisiä perusteita. Jos ongelmaan ei löydetä muuta tyydyttävää ratkaisua, eikä poikkeuslupapyynti haittaa suotuisen suojeluntasoa, voidaan poikkeuslupa myöntää painavin perustein suurpedon tappamiseksi.

Sellaisissa tilanteissa, joissa poikkeuslupa on myönnetty ja on tarkoitus tietyn yksilön pyydystäminen, pyyntiä ei tulisi hankaloittaa kieltämällä suojelualueilla pyynti.

Luonnonsuojelualueilla tulee sallia suurpetojen metsästys ja riistakeskuksen myöntäminen häirintälupien käyttö.

Tasa-arvo ja luonnonsuojelulaki

Pohjois-Pohjanmaan metsästäjien oikeusturva ja tasa-arvo ei toteudu samalla oikeudella kuin Lapin, Kainuun ja Koillismaan metsästäjien kohdalla tapahtuu. Pohjois-Pohjanmaan asukastiheys ja erämaisuus on vastaavalla tasoilla kuin vapaan metsästysoikeuden alueilla, joissa metsästyslaki 8 § suojaa luonnonsuojelualueiden metsästysoikeuden säilyttämistä. Harrastuksia ja ihmisiä ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan heidän harrastuksia syrjimällä. Metsästäjiä ei tulisi myöskään asettaa eriarvoiseen asemaan suhteessa toisiinsa nähden. Metsästäjiä ei tulisi asettaa eriarvoiseen asemaan natura/luonnonsuojelualueen, kunnan, maakunnan tai metsästysmuodon mukaan.

Utajärven rhy:n metsästäjät vetoavat luonnonsuojelulain 1096/1996 ensimmäiseen pykälään ja seuraaviin kohtiin. Perusteena on syrjäseutujen maaseudun vähäväkisyys ja harrastusmahdollisuuksien vähäisyys. Utajärven ym. Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueilla liikkuvien ihmisten lukumäärä ovat minimaaliset suhteessa väkirikkaisten alueiden lähistöllä olevien suojelualueisiin. Metsästysharrastuksen jatkuminen ei vaaranna näiden alueiden suojelutavoitetta.

Luonnonsuojelulain 1096/1996 1 § päätavoite on luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonkauneuden ja maisema-arvojen vaaliminen, luonnonvarojen ja luonnonympäristön kestävän käytön tukeminen, luonnontuntemuksen ja yleisen luonnonharrastuksen lisääminen ja luonnontutkimuksen edistäminen.

Lausuntoon liittyvät lisätiedot ja mahdolliset yhteydenotot osoitetaan Utajärven Rhy:n puheenjohtajalle.

Utajärven riistanhoitoyhdistyksen hallituksen puolesta kunnioittaen
30.11.2021

Reijo Palo-oja
puheenjohtaja